

הדברת נמטודות עפצים בגידול טרכליום ללא מתיל ברומיד

י. אוקה – המחלקה לנמטולוגיה
ג. צוברי, ש. פיבניה – מו"פ ערבה

מבוא

בשנים האחרונות, התעצמה הנגיעות בנמטודות העפצים (*Meloidogyne spp.*) בגידול צמחי נוי רב-שנתיים, כגון טרכליום, אסקלפיאס והיפריקום באזורים שונים בארץ. הדברת נמטודות בגידול פרחים רב-שנתיים נעשה ע"י שימוש בחומר ריבוי נקי מנגעים, חיטוי קרקע לפני הגידול ויישום קוטלי נמטודות בלתי נדיפים, כגון נמקור וראגבי, במשך הגידול. מכיוון שהשימוש במתיל ברומיד ייאסר בתוך מספר שנים, הנזקים הנגרמים לגידול פרחים ע"י הנמטודות עלולים להיות כבדים. חיטוי קרקע בחומרי חיטוי, כולל מתיל ברומיד, קוטל את נמטודות עפצים עד לעומק שכבת העיבוד, אולם אוכלוסייה משמעותית שורדת בעומק גדול יותר. חלק ניכר מהמגדלים נאלץ לעקור את הגידולים בחממה או בחלקה הנגועה (המיועדת להיות רב-שנתית) אחרי עונה אחת בלבד בגלל נמטודת העפצים. נמטודות עפצים הפכו להיות גורם מגביל בגידול פרחים רב-שנתיים אזורים שונים בארץ, כולל ערבה.

מטרת מחקר

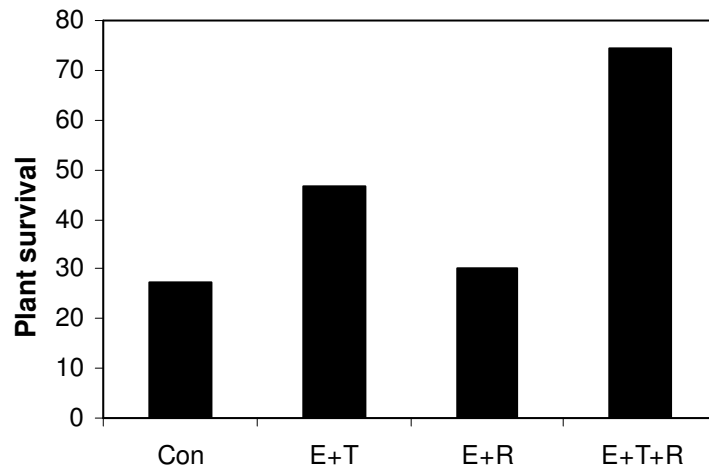
לחפש שיטות הדברה של נמטודות עפצים בפריס רב-שנתיים ללא מתיל ברומיד.

פירוט הניסוי

שטח הנגוע בנמטודת העפצים *Meloidogyne incognita* בתחנת יאיר חולק ליחידות ניסוי (ערובה; 6 מ' x 0.8 מ') . הטיפולים היו; 1. ביקורת ללא טיפול, 2. אדיגן (50 לי' לדונם) + ראגבי (20% a.i. 1.5 לי' לדונם), 3. אדיגן + טלון (קונדור) (20 לי' לדונם), 4. אדיגן + טלון (קונדור) + ראגבי (1.5 לי' לדונם) במשך הגידול, פעמים). הטיפולים נעשה דרך מערכת ההשקיה. הטיפולים בוצעו ב-6/9/2000 (טלון). טיפול בראגבי במשך הגידול בוצע ב- מהלך מרץ וב-22/07/2001 שתי ילי טרכליום נשתלו בתחילת אוקטובר 2001. על מנת להעריך אוכלוסיות הנמטודה בקרקע נשתלו צמחי בוחן (עגבנייה ופלפל) ב-12/01/2001, 03/04/2001 וב-07/09/2001, והוערכה דרגת נגיעות בשורשים לאחר כחמישה שבועות לאחר השתילה. אחוז הישרדות של הצמחים הוערך ב-11/10/2001. לכל טיפול היו 4 חזרות.

תוצאות

בתאריך 20/02/2001 לא נמצאה נגיעות ע"י הנמטודות בצמחי הבוחן פרט לצמחים שגדלו בחלקות הביקורת (איור 1). בבדיקות אחרות דרגות נגיעות של צמחי הבוחן מהחלקות שטופלו באדיגן + טלון ואדיגן + טלון + ראגבי היו נמוכים יותר. בסוף הניסוי רק כ-28% מהצמחים בחלקת הביקורת שרדו (איור 2). לעומת זאת בחלקות של אדיגן + טלון + ראגבי שרדו כ-74% מהצמחים.

איור 2. אחוזי הישרדות (%) של צמחי טרכליום בחלקות שטופלו באדיגו + טלון (E+T), אדיגן + ראגבי (E+R), ואדיגן + טלון + ראגבי (E+T+R)

סיכום

הטיפול באדיגן יחד עם טלון יעילים בהדברה עד כחצי שנה לאחר הטיפול. כדי להאריך משך הגידול חייבים ליישם נמטוצידים בלתי נדיפים בתדירות גבוהה יותר.